

Eydna í Hoyvíkar kirkju

Kristina Hestbech, sóknarprestur í Havn, hefur í annaðkvöld fyrilestur í nýggju Hoyvíkar kirkjuni. Undir evninum "Det gode liv – jagten på lykke" fer kendi danski presturinn at hugleiða. Kristina Hestbech er kend frá sjónvarpssendingum í Danmark, umframt at hon hefur verið við í í arbeiðnum hjá eini serligari arbeiðs- og familjunevnd hjá donsku stjórnini, og har hefur uppgávan verið at gera tilráðingar um, hvussu arbeiðsmarknaðurin og familjulívið fáast betur at passa saman. Fyrilesturinn byrjar mikukvöldið kl. 19.30 í Hoyvíkar kirkjuni.

Javnaðar-Café fríggjakvöldið

Fríggjakvöldið 11. januar skipar Javnaðarflokkurin fyri valCafé. Skráin umfatar røður, felagssang, tónleik og skemt. Jóannes Eidesgaard, Helena Dam á Neystabø, Heðin Mortensen, Katrin Dahl Jakobsen, John Johannessen og Kristian Magnussen fara at halda røður. Vilhelm Johannesen og Henrik Old fara at undirhalda við skemtiligum søgum úr tinginum og av Gamla Apoteki. Harumframt verður móguleiki fyri at hitta øll tey nýggju valevnini hjá Javnaðarflokkinum í Suðurstreymi. Tey eru Ann-Elisabeth Joensen, Hilmar Augustinussen, Óluva Niclasen, Ingrid Henriksen, Aksel Johannesen og Maria Hammer Olsen. ValCafé'inn verður í hølunum hjá Javnaðarflokkinum á Áarvegum fríggjadagin kl. 20.

Atlantic Petroleum:

Ársins

Stór kanning vísir, at besta íløgan tað eina árið, kann gerast vánaligasta íløgan tað næsta árið. Tí ræður um at vera varin við ílögum í partabrøv og at vísa skynsemi

ÍLØGUR

Finnur Sivertsen,
búskaparfrøðingur
Business-line.fo

Teir seinastu dagarnar fyri júl er vanligur rættiligur gravgangur á bankarnar av skattaborgarum, ið vilja fáa gleði av tí skattalætta, sum stendur teimum í boði, um teir rinda eftirlønina á konto í bankanum innan árslok.

Danir hava í 2007 goldið omanfyri 100 milliardir kr. í eftirløn. Hetta er peningur, ið fyri stóran part skal út á altjóðapartabrævamarknaðin at arbeiða.

Bestu partabrøvini í 2007

Við árslok er vanligt at kanna, hvørjar íløgur hava staðið seg best, tær sokallaðu børsrakettirnar. Her hefur føroyska oljufelagið Atlantic Petroleum rættiliga gjørt vart við seg sum tann

besta íløgan á danska Virðisbrævamarknaðinum í 2007 við eini úrtøku uppá 249% og 110% frammanfyri reiðarið Norden, á 2. plássi. Til lukku við tí!

Sí talvu

Besta norska partabrævið í 2007 gjørdist farmaflutningsfelagið Golden Ocean, ið hevði eina úrtøku uppá 207%. Besta svenska partabrævið í fjør gjørdist vaddingarfyrirøktan Betsson, har ikki bert spælarar, men eisini íleggjarar tordu at vedda uppá at teir fingi góða úrtøku - og fingi 402%!

Íløgufeløg

Eitt íløgufelag er ein felagsskapur, har eitt tal av íleggjarum hava tikið seg saman um at fáa sum mest burtúr síni uppsparing við at gera íløgur í virðisbrøv við góðari úrtøku og minni tapsvanda, uttan at teir eru serfrøðingar.

Hyggja vit eftir úrslitum hjá donskum íløgufeløgum fyri 2007 sæst, at tað eru tey feløgini, ið hava gjørt íløgur í nýggjum marknaðum í Asia, Latínamerika og Eysturevropa, ið hava fingið tey bestu úrslitini, við eini úrtøku uppá 15-36% í 2007.

Børsrakett 20

Top-10 1996-1999

Staðseting	Árlig úrtøka	Somu 10 1999-2002	Staðseting	Árlig úrtøka
1	66%	841		-37%
2	63%	832		-31%
3	60%	845		-41%
4	59%	791		-27%
5	55%	801		-29%
6	53%	798		-28%
7	52%	790		-27%
8	52%	843		-39%
9	50%	851		-52%
10	50%	793		-28%

Felag

Atlantic Petroleum P/F
D/S Norden
Vestas Wind Systems
Spæncom A
Mols-Linien

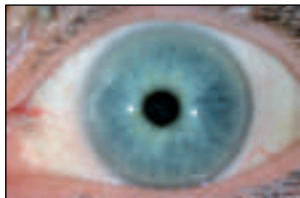
Kurshækking 2007

249%
139%
125%
100%
98%

Kelda: OMX Den Nordiske Børs A/S 01.01 – 27.12.2007

Bláoygd sama forfaðir

Ein danskur gengranskari hefur funnið prógv fyri, at øll menniskju við bláðum eygum hava sama forfaðir. Brún eygu er annars upprunaligi eygnaliturin hjá menniskjum, og fólk flest kring knøttin hava eisini brún eygu. Men Hans Eigberg á Panum Institutet í Keyptmannahavn hefur funnið út av, at eitt útbregði (mutation) í DNA'num hjá bláoygdum forðar fyri framleiðsluni av brúna litevninum melanin, sum er orsök til tey brúna eyguni. Hesi tíðindi ber Jyllands-Postem og í vikuni verður uppdagingin kunngjørd í vísindaliga tíðarritinum Human Genetics.

Fólk arbeiða best heima

Nýggj kanning sigur, at tað er best fyri bæði teg sjálvan og starvsplássið, um tú arbeiðir heima. Kanningin frá Pennsylvania State University er almenna kunngjørd í Journal of Applied Psychology tekur saman um 46 kanningar, um úrslitið av at arbeiða heima við hús. Og úrslitið er betur enn væntað, skrivir Politiken. Fólk flest eru soleiðis innrættað, at tey fáa mest burtur úr, tá tey ikki sita á skrivstovuni. Tá sleppa tey undan telefonum, sum ringja í tíð og ótíð, og øðrum sum annars órógvur eitt arbeiðspláss. Ágóðarnir av at arbeiða heima eru fleiri. Økt framleiðsla er eitt, men eisini eru fólk betur nøgd við arbeiðsplássið, og samstundis verða tey ikki eins strongd av stríðnum í at fáa familju- og arbeiðslív at hanga saman.

Tað skuldi vísa seg at gerast ein gylt iløga at keypa partabrev í norska farmaflutningsfelagnum Golden Ocean í 2007, har úrtøkan til partaeigarar var omanfyri 200%. Myndin: Eitt av mongu farmaskipunum hjá Golden Ocean, Channel Navigator

Tað er sostatt lætt at velja iløgur, tá vit hyggja aftur eftir. Nógv torførari er at spáa um framtíðina. Tíverri er tað ein sannroynd, at tær iløgur, ið stóðu seg best tað eina árið, ofta standa seg illa eitt annað ár.

Topp 10 iløgurnar 1996-1999 fóru til botns 1999-2002

Ein stór, men einfald kanning av 851 iløgufeløgum í USA vísir, at tey bestu iløgufeløgini í tíðarskeiðnum 1996-1999 endaðu millum tey heilt vánaligu, tað næsta 3 ára skeiðið, frá

1999-2002.

Talvan niðanfyri vísir gongdina hjá 10 av bestu iløgufeløgum í USA 1996-1999 og gondina hjá hesum somu feløgum frá 1999-2002.

Sí talvu

Sum tað framgongur av talvuni, er talan um eitt tíðarskeið, har virðisbrævamarknaðurin hefur verið sera óstøðugur. Sami ótryggleiki er altíð galdandi, tá vit tosa um iløgur í virðisbrøv.

Varni og skynsemi

Atlantic Petroleum parta-

brævið hefur verið ein serstakliga góð iløga í 2007 við eini úrtøku til sínar íleggjarar uppá 249%. Henda staðseting er so mikil góð, at hon hevði ligið á 2. plássi, um hon varð við á styrkislistanum yvir partabrev hjá Forbes Magazine í USA. Bara partaeigarar í stóru kemikaliafyrirkuni The Mosaic Company, í Minnesota, USA, kunnu, orsaka av óvanliga stórum eftirspurningi frá landbúnaðinum, breggja sær av størri úrtøku enn AP, og fingi 342% í úrtøku í 2007.

Hóast hesi avbera góðu

úrslitini fyri 2007 fyriliggur als ongin trygd fyri, at úrtøkan verður eins góð í 2008. Úrtøkan kann gerast eins góð, ella enntá betri í 2008, men í løtuni ikki eru nógv tekin, ið benda á hetta.

Tað, sum er umráðandi, er, at íleggjarar duga at vísa varni og skynsemi og spjæða iløgurnar meira enn nakrantíð, nú ið ótryggleikin á virðisbrævamarknaðinum sum heild tykist at verða størri enn hann hefur verið tey seinastu 3-4 árin.

Atlantic Petroleum var besta partabrævið á danska partabrævamarknaðinum í 2007. Úrtøkan til partaeigarar var 249%

Tjóðsangurin 100 ár

Í dag, 8. januar 2008, eru liðin 100 ár, síðani tjóðsangurin varð prentaður á fyrsta sinni. Tað var í Tingakrossi tann 8. januar í 1908. Símun av Skarði yrkti og Petur Alberg gjørdi lagið. Í samband við 100 ára dagin bjóðar Forlagið Fannir bókina "Streingir, ið tóna I" fyri serprís - kr. 100,-. Bókin fæst í bókhandlunum og frá forlagnum. Tilboðið er galdandi fram til 8. februar 2008.

Urguleikarafelagið fimm ár

Urguleikarafelagið bleiv stovnað fyri 5 árum síðani. Í tí sambandi hevur felagið í dag sent út eitt tíðindaskriv, eitt slag av statusrapport, sum tekur saman um. Endamálið við Urguleikarafelagið byrjaði sítt arbeiði við at gera uppskot um gjald til urguleikarar. Hetta uppskot bleiv sent Mentamálaráðnum, men hevur felagið einki frætt síðani. Felagið fer í komandi ári at biðja um ein fund við kirkjuráðini, har hugt verður eftir starvslýsingum fyri urguleikarar. Urguleikarafelagið fer at heita á kirkjuráð við størri kirkjum, um at gera sáttmála við sínar urguleikarar. Arbeiðið, at kanna møguleikarnar fyri at taka urguleikaraprógv í Føroyum á ymiskum stigum, er í gongd. Vit miðja ímóti, at flestu urguleikarar í Føroyum um eini 2-3 ár hava tikið eitt urguleikaraprógv á grundstigi, skrivur Urguleikarafelagið millum annað í tíðindaskrivi.

Um fá ár verður námsvinna størri vinnugrein í Grønlandi enn fiskivinnan

(Mynd: KNR)

Í framtíðini skulu grøn- lendingar leita eftir gulli og diamantum

Búskaparfrøðingar vænta, at um fá ár fær námsvinnan í Grønlandi størri týðning enn fiskivinnan

GRØNLAND

Árni Joensen
arni@sosialurin.fo

Tað er ikki bara onkur hissini búskaparfrøðingur, sum væntar, at námsvinnan fer at fáa størri týðning fyri grønlandska samfelagið enn fiskivinnan. Metingin er úr teirri seinastu frágreiðingini, sum tann ráðgevangandi nevndin viðvíkjandi Grønlandi skrivaði. Har komu búskaparfrøðingarnir til ta niðurstøðu, at olja, gull, diamantar og aluminium fara at avloysa rækjur, svartkalva og krabba sum tey berandi ráevnini í grønlandska búskapinum.

Búskaparfrøðingar vísa á, at eftirspurningurin eftir ymsum metallum er vaksin sera nógv tey seinastu árin og veksur framvegis, og tað hevur skrúvað prísirnar upp ígjøgnum. Hetta hevur so aftur havt við sær, at námsvinna í teimum arktisku økjum er eisini áhuga-verd, tí tann góði prísurin ger, at framleiðslan kann løna seg hóast truplar umstøður.

Molybdæn fyri 50 mia.

Hesin veksandi áhugin fyri teimum arktisku økjum kom týðiliga til sjóndar í Grønlandi í fjør. Eitt av feløgnum, sum hevur fingið áhuga fyri Grønlandi, er kanadiska felagið Quadra Mining, sum eigur fleiri nám í Kanada og í USA. Felagið hevur boðað frá, at tað arbeiðir við einari ætlan

um at leggja millum fyra og seks mia. krónur í eitt molybdæn-nám norðan fyri Ittoqqortoormiit í Landnyrðingsgrønlandi. Molybdæn er eitt evni, sum verður brúkt til at styrkja ymsar stállutir við, eins og tað verður brúkt innan kjarnorkuindnað og sum smyrjivevni til maskinur.

Hildið verður, at molybdæn-námið hjá Quadra Mining verður tað størsta námið í Grønlandi um nøkur fá ár. Kanadiska felagið væntar, at tað verður klárt at fara undir framleiðslu á vári í 2012, og at har er nóg mikið av ráevni til millum 15 og 20 ára rakstur. Umsetningurin hesi árin er mettur til millum 40 og 50 mia. krónur.

1.500 arbeiðspláss

Jørn Skov Nielsen, sum er stjóri í grønlandska rávøru-

stýrinum, sigur við Berlingske Tidende, at námsvinna verður ein høvuðsvinna í Grønlandi.

- Mitt boð er, at innan fimm ár eru minst sjev nám í drift í Grønlandi. Tey fara at geva millum 1.300 og 1.500 arbeiðspláss, og vinnan fer at geva nógvan inn-tøkuskatt umframt eitt sindur av partafelagsskatti, sigur Jørn Skov Nielsen.

Tað er greitt, at tað fer at taka langa tíð, áðrenn Grønland kann sammetast við stór námsvinnulond sum Kanada og Avstralia, men fleiri og fleiri í námsvinnuni vænta eitt námsævintýr í Grønlandi um ikki so mong ár. Í fjør vóru ikki færri enn 30 jarðfrøðingar frá fleiri kanningarfeløgum í Grønlandi og leitaðu eftir ymsum evnum í jørðini, og í lötuni hava 30 feløg 78 kanningarloyyvi.

Hildið verður, at feløgin

Dýr olja er prísurin fyri vælferð

Økt vælferð í altsamt fleiri londum økir eftirspurningin eftir olju og trýstir prísir upp

OLJUPRÍSUR

Árni Joensen
arni@sosialurin.fo

Altjóða samfelagið heldur ondini, nú oljuprísurin togar í 100 dollarar fyri tunnuna, men vit kunnu eins væl venja okkum við, at hetta verður príslegan í komandi tíðum. Tann høgi oljuprísurin er við øðrum orðum komin fyri at verða.

Tann dýra oljan hevur kortini ikki somu ógvusligu ávirkanina á heimsbúskapin nú sum í kreppuárunum 1979-80. Men vit eiga at venja okkum við, at tann tíðin er farin, tá oljan ella rættari sagt orkan var bílig. Tað heldur í hvussu er danski búskaparfrøðingurin og ráevna-serfrøðingurin hjá Jyske Bank, Jacob Vinding Jensen, við Ritzau.

Hann vísir á, at økt vælferð í stórum londum sum Kina, India og Ruslandi

og í teimum oljuframleiðandi londum økir eftirspurningin eftir ráolju. Tí væntar hann, at prísurin á ráolju verður nakað oman fyri 80 dollarar í meðal fyri tunnuna í ár. Tað er 11 prosent oman fyri meðalprísir í 2007.

Verið dýrari

Hóast øll hvussu við, tá oljan herfyri fór upp um 100 dollarar, so vísa útrokningar, at í veruleikanum hevur hon verið dýrari fyrr. Tá prísurin var upp á tað hægsta undiroljukreppuni í 1979-80, var hann 102 dollarar fyri tunnuna, um vit rokna eftir nútíðarkrónuni.

- Við tatiðar dollarakursi kostaði ein tunna av ráolju tá 632,40 krónur. Við dagsins dollarakursi kostar hon 493,13 krónur, og tí kendist oljuprísurin meinari tá enn nú, sigur Jacob Vinding Jensen. Hann leggur afturat, at vit njóta gott av, at dollarin er vikin, men harafturat duga fólk betur at brúka orku nú enn fyri 25 árum síðani.

Økt vælferð í stórum londum sum Kina, India og Ruslandi økir eftirspurningin eftir olju og trýstir prísir upp

Savnsmynd)